

99 § Lausunto koskien Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelujärjestelmän uudistusta

Kaupunginhallitus 29.4.2024 § 99

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Iisalmen kaupunki yhtyy Pohjois-Savon kuntajohtajien ja elinkeinoelämän järjestöjen näkemykseen siitä, että palveluverkko tulee rakentaa siten, että jokaisessa maakunnan kunnassa on sotekeskus, jonka palvelutarjonta rakennetaan tarpeen mukaiseksi.

Toimivat ja saavutettavat SOTE-palvelut ovat keskeinen tekijä maakunnan, seutukunnan ja yksittäisen kunnan ja kaupungin vetovoiman ja elinvoimaisuuden kannalta; hyvät palvelut houkuttelevat niin osaajia kuin yrityksiäkin.

Erikoissairaanhoidon palvelujen osalta on varmistettava Pohjois-Savon hyvinvointialueen lähtökohtana olleen kolminapaisuuden säilyminen. Erikoissairaanhoidon palveluissa Iisalmi on toiminut seudullisesti tarjottavien palvelujen pohjoisena keskittymänä. Tämä on osoittautunut toimivaksi järjestelmäksi, joka on osaltaan turvannut yhdenvertaiset palvelut maakunnassa.

Liikkuvat palvelut, kotiin vietävät palvelut ja digipalvelut ovat kehitettävä kokonaisuus, joka ajan myötä voi muodostua keskeiseksi osaksi sotepalvelutuotantoa, mutta vielä ne eivät ole sillä tasolla, että voitaisiin turvallisesti tarjota sosiaali- ja terveydenhoidon palveluja. Palveluiden tarjoamisessa onkin olennaisinta huomioida erilaiset asiakasryhmät ja heidän tarpeensa sekä osaamisensa mm. digitaalisten palveluiden käyttämisessä. Kun digipalveluja käyttävät nykyistä enemmän ne, joilla on siihen parhaat taidot ja yhteydet, tämä vapauttaa resursseja tarpeellisiin fyysisiin palveluihin. Liikkuvien ja kotiin tuotavien palveluiden osalta palvelutarpeen tulee olla määräävämpi tekijä kuin asiakkaan asuinpaikka.

Valtakunnallisen sote-uudistuksen myötä kiinteistöt ja vastuu niihin kohdistuvan rahoitustaakan hoitamisesta jätettiin kunnille. Palveluverkkouudistuksessa on huomioitava myös olemassa olevat, hyvinvointialueelle vuokratut tilat, niiden kunto sekä mahdolliset palveluverkkouudistuksesta johtuvat rakennusinvestointitarpeet.

Hyvinvointialueelle vuokratut Iisalmen kaupungin kiinteistöt ja tilat ovat hyvässä kunnossa. Terveyskampukseen kuuluvat tällä vuosikymmenellä rakennettu aivan uusi sairaalarakennus (Pulssi) sekä perusteellisesti korjattu

entinen aluesairaala (Vire). Kampuksen yhteydessä oleva terveyskeskus on peruskorjattu useammassa vaiheessa 2010-luvun loppupuolella. Myös lastenkoti Taskukello on täysin uusi. Se on valmistunut vuonna 2023. Kehitysvammaisten päiväkeskustoiminnassa oleva Purje on valmistunut vuonna 2017. Myös vanhemmat rakennukset, kuten Kirkonsalmen palvelukeskus, ovat säännöllisesti huollettuja ja kunnossapidettyjä ja varsin hyvässä toimintakunnossa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Jani Rönkkö, Senni Martikainen, Aki Hirvonen ja Kati Åhman ilmoittivat olevansa esteellisiä yhteisöjääviyden vuoksi, he poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Valmistelu

Hallintojohtaja Niina Puumalainen, p. 0400 771 092

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitus pyytää Pohjois-Savon kunnilta lausuntoa palvelujärjestelmä uudistuksesta 30.4.2024 mennessä. Samalla aluehallitus käynnisti sidosryhmienosallistamisen, jossa kuullaan kevään aikana mm. henkilöstöä, alueen asukkaita, yrityksiä ja yhdistyksiä. Pohjois-Savon hyvinvointialue rakentui 19 aiemman järjestäjän rakenteisiin. Hyvinvointialueuudistus mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän uudistamisen kokonaisuutenahyödyntäen integroitunutta järjestelmää. Palvelujärjestelmän uudistamisessa tarkastellaan kaikkia toimintoja, erityisen vaativista palveluista ennaltaehkäiseviin palveluihin. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä haastaa voimakkaasti talouden tasapainottamisvaatimukset, henkilöstön saatavuuden ongelmat, väestön ikääntymisestä johtuva palvelutarpeen kasvu ja kustannustasonnousu. Toiminnan uudistaminen on välttämätöntä, jotta voidaan rakentaa taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävä palvelujärjestelmän. Palvelujärjestelmän kokonaisuudistus koskee kaikkia hyvinvointialueen palveluita ja toimialoja.

Aluehallitus käynnisti uudistamisohjelman valmistelu syyskuussa 2023 (Ahall 18.09.2023 § 282) ja asetti sille 30-50 M€ pysyvän kustannusvaikutustavoitteet joka toteutuessaan tasapainoittasi hyvinvointialueen taloutta merkittävästi. Uudistamisohjelma on keskeinen osa tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaa. Palvelujärjestelmän uudistamisohjelmassa valmistellaan neljää kokonaisuudistusta:

- R1. Vastaanottotoiminnan ja alueellisen erikoissairaanhoidon sekä aikuissosiaalityön uudistus
- R2. Osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden uudistus
- R3. Perhe- ja vammaispalveluiden uudistus
- R4. Yliopistollisen sairaalan uudistus

Lausunnolla olevat luonnokset koskettavat vastaanottotoiminnan ja alueellisen erikoissairaanhoidon sekä aikuissosiaalityön uudistusta (R1) ja osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluidenuudistusta (R2). Esitetty materiaali on viranhaltijavalmisteluna tehty ensimmäinen ja alustava luonnos. Uudistukset valmisteltiin skenaariotyöskentelynä, jossa kullekin uudistukselle valmisteltiin useita vaihtoehtoisia toteuttamistapoja ja sisältöjä päätöksentekoa varten sekä arvioitiin niiden kustannusvaikutuksia. Virkamiesvalmistelua tehdään työryhmissä, joissa palvelutoimialoilla on keskeinen rooli. Työryhmien puheenjohtajina toimii ylilääkäri Jarno Rieppo (työryhmä R1) ja toimialajohtaja Mikko Korhonen (työryhmä R2). Hyvinvointialueen johtoryhmä johtaa valmistelua. Palvelujärjestelmän uudistus ja sen taloudellisten tavoitteiden (30- 50M€) saavuttaminen on keskeinen osa hyvinvointialueen talouden tasapainottamista (tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma). Uudistusten kustannusvaikutuslaskelmat tarkentuvat valmistelun myötä keväällä 2024. Valmistelutyöryhmät analysoivat saatua palautetta, vaihtoehtoisia ehdotuksia sekä lausuntoja ja näiden perusteella arvioivat muutostarpeita, tekevät korjauksia ja vaikutustenarviointia. Tavoitteena on saada uudistukset päätöksentekoon kesäkuussa 2024.

Vaikutusarviointi

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisellä on vaikutuksia kaikkiin strategisiin tavoitteisiin. Päätöksellä on vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Päätöksellä on yritysvaikutuksia, jotka on kuvattu päätösesityksessä.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Pohjois-Savon hyvinvointialue

Oheisaineisto

Lausuntopyyntö koskien Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelujärjestelmän uudistusta